

UNGE HJEMLØSE III

'Jeg følte mig ikke tilpas nogen steder'

Klas er 27 år og har tidligere været én af de cirka 1.300 hjemløse unge, der lever i Danmark. De unge udgør en fjerdedel af alle hjemløse i Danmark, men der findes ingen national indsats målrettet mod dem. Her fortæller Klas om, hvorfor han endte på gaden, og hvordan han kom væk derfra igen

31. Juli 2008

Af: [JULIE HJERL HANSEN](#), [LOUISE VOLLER](#)

Kaffe, smøger, computerspil, hash og fjernsyn plejede at være Tajs-s hverdag. Men en dag fik han nok og tænkte, at det var tid at komme videre. Foto: Gitte Sofie Hansen

Klas var til eksamen i engelsk på HF i går.

"Jeg fik 10," siger han og smiler bredt. For 10-11 år siden, da de andre fra hans skole startede i gymnasiet og på HF, var tanken om at tage en uddannelse utænkkelig for ham. "Dengang havde jeg nok holdt et halvt år på HF, så var jeg skredet igen," siger han og fortsætter:

"Dengang kunne jeg ikke rigtig føle mig tilpas nogen steder. Jeg kunne ikke finde ro. Jeg bevægede mig hele tiden alle mulige forskellige steder hen; på bistand og så over på SU på produktionsskole. Hele tiden frem og tilbage. Og det endte jo bare med, at jeg sad og røg hash det meste af tiden."

Der gik rod i den

Da Klas var 18 år, havde han og hans kæreste besluttet, at han skulle flytte over til hende i Odense.

"Men så gik der rod i den, og så stod jeg der med håret i postkassen," siger han og smiler skævt.

Han gad ikke at flytte hjem til sine forældre igen, så han endte med at flytte ind i det socialpsykologiske værested for unge hjemløse, Gaderummet, på Nørrebro.

"Vi boede i de her telte i det gamle Gaderum. Vi havde delt det op sådan, at der var en gang i midten med telte til hver side. Altså sådan lagener, der var spændt ud som telte over hver madras. Det var lidt uhumsk," siger Klas.

Men heller ikke i Gaderummet kunne han finde ro. Der gik ikke mere end et par måneder, før han endte ude på Christiania, hvor han overnattede i en vens skurvogn.

"Vi lavede ikke en skid andet end at stå op hver dag og tage flere stoffer. Coke, svampe, LSD - you name it. Alt hvad man kan forestille sig at få fingrene i. Der boede jeg så ude i to eller tre måneder, men til sidst gik det fuldstændigt galt, altså klappen slog bare ned, og så flyttede jeg tilbage til Gaderummet," fortæller Klas.

I Gaderummet fik han nogle samtaler med psykologen Kalle Birch-Madsen, men derudover fik han lov til at passe sig selv.

"Kaffe, smøger, computerspil, hash og så fjernsyn. Det var min hverdag. Der skete ikke særligt meget. I weekenden var det druk og en gang imellem stoffer, og det var det," siger han.

"Men det gav mig en eller anden form for frirum, som jeg ikke tror, at jeg kunne have fået andre steder. Der er jo ikke så mange steder, der er sådan. Der er altid nogle pædagoger og nogle regler, der siger, at du skal være 'sådan' og 'sådan'. Men når man har det psykisk af helvede til, er det sindssygt befriende, at der i en periode ikke bliver stillet så store krav til én."

Grunt og hardcore

I Gaderummet blev Klas hærdet.

"Det var jo ret grunt, ret hardcore," siger han og fortsætter:

"Vi var 30-35 mennesker, der boede på meget lidt plads, så der kom jo nogle gnidninger, og sproget var ret sådan... altså en normal person, der kom derop ville jo tænke, 'hvad sker der for folk? Men det betød jo også, at jeg blev styrket," siger Klas.

- Hvad fik dig til at få nok og komme videre?

"Det ved jeg ikke", siger Klas og kører hånden gennem det korte sorte hår. "Lige pludselig fik jeg det bare sådan: Nu kan jeg ikke stå her mere. Han gik ud og fandt et værelse. Men det viste sig at være hos en junkie, som røg heroin.

"Der var herreklamt. Frygtelig person. Men der boede jeg heldigvis ikke i særlig lang tid. Så flyttede jeg til Vesterbro til min bror," siger Klas. Han kører teskeen lidt rundt i kaffen og siger så:

"Selvom jeg var flyttet, kom jeg stadigvæk i Gaderummet. Det var en længere proces med forskellige faser. Én, hvor jeg boede der og én, hvor jeg var flyttet derfra, men stadigvæk kom der. Og så langsomt begyndte jeg at komme videre," siger han.

I dag arbejder Klas sammen med mange af dem, som han tidligere kom i Gaderummet med. De står for at sætte lys og bygge scene til forskellige arrangementer og firmafester.

"Der er næsten ingen af dem, som jeg kom dernede sammen med, der kommer i Gaderummet længere. Det gider de ikke mere. Det var dengang. Nu er det nu," siger han.

Det ærgrer Klas, at der ikke er så mange af de frirum tilbage i København, som har været med til at hjælpe ham. Den fri Ungdomsuddannelse, som han har gået på, er lukket. Ungdomshuset er lukket - i hvert fald i en periode, Børnehuset er lukket, Christiania er ved at blive normaliseret, og efter en dom i fogedretten den 20. juni i år er Gaderummet blevet smidt ud af deres lokaler på Rådmandsgade.

"Der vil jo selvfølgelig altid være dem, der er aktivistiske, og som er gode til at samle sig i grupper ligegyldigt hvad, men så er der jo også dem, der ikke er de vildeste sociale mennesker, som man mister, fordi de måske ikke lige er så gode til at finde de der små frirum rundt omkring," siger Klas.

Fakta

FAKTA

Ung og hjemløs

I Danmark lever flere end 5.000 mennesker på gaden og ca. 1.300 af dem er under 30 år.

Mange hjemløse søger mod de store byer, og derfor lever flere end 1.800 i Københavns Kommune, som råder over 17 hjemløsetilbud med tilsammen 749 døgnpladser og 458 dagpladser. Det vil sige cirka 1.600 pladser til cirka 1.800 unge hjemløse.

45 procent er afhængige af alkohol, 33 procent er afhængige af Khat eller hash og 13 procent er afhængige af medicin.

30 procent af de hjemløse har en psykisk sygdom

Årsager til hjemløshed er som regel misbrug af alkohol eller stoffer, psykisk sygdom, udsættelse af egen bolig, boligmangel i hjemkommunen eller løsladelse fra fængsel.

Halvdelen af de hjemløse har ikke haft fast adresse i over et år, mens 30 procent har været hjemløse i mere end 2 år og 20 procent har været hjemløse i mindre end tre måneder, fastslog rapporten.